

steriets Raadighed til at støtte den private Skole med. Jeg er ingen principiel Modstander af de private Skoler, men jeg ønsker ikke, at de skulle støttes paa denne Lov. Jeg anser det fremdeles for at være uheldigt med de 25,000 Kr., der ere stillede til Raadighed for den private Skole, idet Friskolen foruden den Støtte, den saaledes faar fra Statens Side, tillige har en ubegrænset Støtte fra Kommunernes Side, idet den privilegerede Valgræt i Sogneraadet og Amsraadet har Ret til at tage saa store Beløb, den vil, af Kommunens Kasse og saaledes støtte den private Skole. Det forekommer mig at være en meget uheldig Ordning, der ogsaa kan føre store Farer med sig, navnlig med den nuværende kommunale Valgræt. Jeg er fremdeles en Modstander af de 25,000, men jeg tillægger dem ikke saa stor Betydning, at jeg derfor vil stemme mod Loven. Den indeholder saa meget godt paa andre Omraader, at det nok kan opveje denne lille Svaghed.

Med Hensyn til det fjerde Punkt, vedrørende Københavns Kommune, stillede jeg et Ændringsforslag, som gik ud paa, at den skulde have sit Statstilskud udbetalt samtidig med de andre Kommuner her i Landet. Efter Flertallets Forslag skulde det først falde et Fjerdingaar bag efter, at de andre Kommuner havde nydt godt af deres. Det er mig ogsaa en Glæde at udtale, at det, jeg paa dette Punkt ønskede, er sket Fyldest, saaledes at Københavns Kommune er bleven ligestillet med de andre Kommuner i denne Henseende. Det ærede Medlem for Assens (Berntsen) mente, at Spørgsmaalet vedrørende Københavns Kommune vilde være en Plet paa Skoleloven. Jeg tror ikke, det kan siges. Derimod tror jeg langt snarere, at det vil være en Plet paa et vist Parti her i Salen, der saa stærkt har arbejdet mod denne Sag. Jeg ser ikke, at Københavns Kommune har nogen som helst Grund til at føle Taknemmelighed ved denne Lejlighed. Thi det, der ydes her, er et Tilskud til alle Landets Kommuner, og de Herrer moderate ville dog vel ikke i deres Københavnerhad gaa saa vidt at paastaa, at København ikke skulde høre med til Nationen og som Følge deraf ikke have Ret til et Tilskud, som ydes hele det øvrige Land.

Naar vi saaledes se paa de foreliggende Omstændigheder, tror jeg, at vi alle kunne have Grund til at være tilfredse med det opnaaede Resultat. Det kan heller ikke nægtes, at denne Lov paa flere Omraader medfører betydelige Goder. Saa-

ledes vil der ifølge denne Lov blive oprettet ca. 360 ny Skoler. Det vil betyde, at ca. 30,000 Børn ville faa en bedre Undervisning end hidtil. Dernæst vil denne Lov ogsaa kunne komme en Mængde Købstadskoler til gode. Vi have ikke mindre end 19 Købstæder, der allerede have ordnet deres Lærerlønninger saaledes, at de i det væsentlige ere bragte op til den Højde, Skoleloven foreskriver. For disse Købstæder, der altsaa allerede have bragt betydelige pekuniære Ofre, vil Loven medføre et ikke saa lille Tilskud, som de selv kunne anvende, som de ønske, og det er min Overbevisning, at disse Købstæder, der altsaa have vist en større Interesse for Skolen end de fleste andre, ikke ville benytte disse Penge til andre kommunale Ojemed, men til yderligere at forbedre og udvikle Skolevæsenet. Desuden gælder det samme for København og Frederiksberg, saaledes at der bliver Mulighed for, at denne Lov kan komme ca. 60,000 Børn i København, Frederiksberg og de 19 Købstæder til gode. Denne Side ved Loven har ogsaa sin store Betydning, og jeg tror, at Loven derved vil kunne komme til at gøre megen Gavn for mange, mange Børn. Dernæst maa vi ogsaa se Sagen fra Lærernes Standpunkt. Lærernes Indtægter have i en Aarrække været stadig synkende, og Lærerstanden har været ved at blive forarmet, fattig, ja ofte ligefrem nødlidende. Dette vil denne Lov sikkert hjælpe paa. Det er ikke store eller flotte Lønninger, der bydes, men det er det nødtørftige, det daglige Brød. Den store Nødstilstand, der virkelig har været til Stede inden for Lærerstanden, vil hermed være afhjulpen. Dernæst vil Loven medføre en anden heldig Ændring for Lærerstanden. Den vil ikke længere blive afhængig af de Tilfældigheder, som den nuværende Kaldelsesmaade medfører. Man vil nu kunne undgaa at blive hængende ved et lille Embede et eller andet Sted, idet Lønnen vil være jævnt stigende overalt. Ogsaa denne Side af Sagen vil vinde almindelig og stærk Paaskønnelse fra Lærernes Side.

Naar man nu vil spørge, hvorfor det har været saa overordentlig vanskeligt at faa denne Lov gennemført, tror jeg, den højtærede Ordfører netop udtalte, hvad der er Kernepunktet i denne Sag, nemlig at det var den Ordning, som Regeringen fra først af havde tænkt sig med Hensyn til Lærerkaldelsen, det var det Attentat, Regeringen gjorde paa det kommunale Selvstyre. Det har vist sig, at var der noget, der vakte Modstand her i Tinget,